

XXXIV. ÉVFOLYAM 3. SZÁM 2024.

ZeneSzó

A MAGYAR KÓRUSOK, ZENEKAROK ÉS NÉPZENEI EGYÜTTESEK
SZÖVETSÉGE – KÓTA LAPJA

Kicsinyek Kórusainak XVII.
Országos Fesztiválja – Kaposvár

Címlap: Kicsinyek Kórusainak XVII. Országos Fesztiválja – Kaposvár

Hátlap: Bajai Pünkösdvárosi Kórusfesztivál 2024

II. A magyar karvezető iskola nemzeti vonásai (Dr. Ordasi Péter)	3-11 oldal
Kicsinyek Kórusainak XVII. Országos Fesztiválja (Kecskés Miklósné, Kerekes Ágnes).....	12-13. oldal
Búcsú Ivasivka Mátyástól (Kertész Attila)	14. oldal
A Magyar Éneklő Ifjúság, 1938 (Kerényi György)	15-16. oldal
XIV. Pünkösdvárosi Kórusfesztivál – Baja (Terrayné Ifjú Erzsébet)	16. oldal

160 éves a dalegylet, 50 éve karnagy Ember Csaba

A Balassagyarmati Dalegylet 160 év alakult meg, amelyet jelenlegi karnagyja éppen 50 éve vezet. A 2024-es évben több évfordulóról is megemlékeznek – erről is beszélt a dalegylet vezetője a városi televízióban.

Ember Csaba a tévé adásában felidézte pályája kezdetét: 50 évvel ezelőtt, 1974-ben vette át Réti Zoltántól a Balassagyarmati Dalegylet vezetését. Úgy érezte, nem volt nehéz dolga, mert az énekkarnak már akkor is jó híre volt, neki ezt kellett továbbvinni, és közben megtalálni a megfelelő énekeseket. Kiemelte: számára nem a vezetés volt a nagy feladat, hanem hogy megújítsa az énekkart.

Azokban az években a Balassi Bálint Gimnáziumban is tanított, így sikerült a középiskolások közül több fiatalt is meggyőzni, hogy a városi kórusban is énekeljenek. Köztük volt például az idén épp 60 éves Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója, Csábi István is.

Hozzátette: az énekkarnak az évek során számtalan fellépése volt, nemcsak a megyében és hazánkban, hanem Európában is. Jópár nemzetközi kórusversenyen megmutathatták tehetségüket. A sor idén is folytatódik: nyáron Prágába készülnek, ahol egy zenei fesztiválon lépnek majd fel.

Ember Csaba elmondta: szembesül azzal, hogy a Dalegyletben is kevés a fiatal, alig van utánpótlás. A legnagyobb feladatok közé tartozik ifjú, jó hangú, a műfajt kedvelő és elsősorban férfi énekeseket találni.

Ugyanakkor hangsúlyozta: büszkék lehetünk a Dalegylet 160 éves, példértékű múltjára. Mindamelllett, hogy megőrizzük, tovább is kell adnunk ezt a kincset az utókornak.

Ipolyinfo összeállítása 2024.04.24.
Parlando 2024/03.

Fotó: fb.com

Dr. Ordasi Péter

II. A MAGYAR KARVEZETŐ ISKOLA NEMZETI VONÁSAI

Vásárhelyi Zoltán a magyar karvezető iskola alapvető könyvét, *Az énekkari vezénylés módszertana* c. munkáját három és fél évtizedes kórusvezetői gyakorlat és negyedszázados zeneakadémiai tanítás tapasztalatai birtokában írta meg. A könyv ajánlása rámutat az inspiráció forrására:

KODÁLY ZOLTÁNNAK

köszönettel a remekbe készült művekért, amelyek az énekkari vezénylés új módszereit keltették életre.

A magyar karvezető iskolát jellemző nemzeti vonás tehát a 20. századi magyar szerzők kórusainak, elsősorban Kodály és Bartók műveinek előadói gyakorlatából következik. A magyar nemzeti jelleg több rétegben mutatkozik meg a kórusművekben: 1. A magyar nyelv sajátos súlyviszonyai, lejtése, ritmusa, mondatszerkezete, a hangsúlyos verselés

2. A magyar népzene formai, hangnemi, műfaji, dialektusbeli gazdagsága, változatossága
3. A más népek, nemzetek zenéje befogadásának és integrálásának képessége
4. Az európai többszólamú kórusmuzsika szerkesztésmódjának, műfajainak alkalmazása a magyar hagyományban
5. A magyar népzében előforduló sajátos előadásmód (parlando, rubato) kifejezési eszközei
6. A magyar nyelv prozódiaja
7. A vezénylés technikai alapjai és alkalmazásuk a magyar stílus egyes elemeihez

E rétegek az egyes művekben nem különülnek el, hanem együtt, egymással kölcsönhatásban jelennek meg, ezért reménytelen vállalkozás lenne olyan példákat keresni, amelyekben a nemzeti jellegnek csak egyik vagy másik vonása mutatkozik meg. Ezért célszerű Vásárhelyi Zoltán könyvének logikáját követve a vezénylő mozgás általános tulajdonságai felől közelíteni, és ezekhez viszonyítva kimutatni a zenei anyagban előforduló jellegzetességeket.

Érdemes megjegyezni, hogy Vásárhelyi a vezénylés nemzetközi gyakorlatára csak a vezénylés történetét tárgyaló fejezetben hivatkozik, ott is elsősorban az ütésformák kialakulásával foglalkozik. Minthogy a kortárs szakirodalomra való hivatkozást az egész könyvben mellőzi, valószínű, hogy munkáját kizárólag saját előadói és tanári tapasztalataira alapozva fogalmazta meg. Ezt a feltételezést erősítik a grafikus illusztrációk is.

Vásárhelyi ütéstechnikai újításait akkor tudjuk értékelni igazán, ha ütemrajzait összevetjük a nemzetközi gyakorlattal, vagy az arra hivatkozó magyar szakirodalommal. Az énekkari vezénylésről magyar nyelven az első említésre méltó munka 1936-ban jelent meg. Az 1930-as években országosan – Budapesten Bárdos Lajos, Kecskeméten Vásárhelyi Zoltán, Nagykörsön Márton Barna, Pécsen Agócsy László karnagyi tevékenysége nyomán – fellendülő kórusélet igénye rögtön két kiadványt eredményezett:

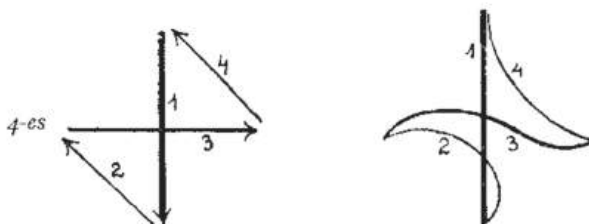
1. Kerényi György: *Az énekkari műveltség kezdetei* – Somló Béla Könyvkiadó, Bp., és 2. Forrai Miklós: *A karvezető* – Magyar Kórus, Bp.

Kerényi füzetében főként az énekkar szervezését, működését és fenntartását tárgyalja. Az énekkari vezénylés technikájáról Forrai ad tájékoztatást:

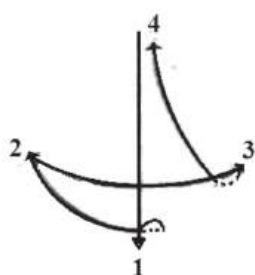
IV. Vezénylés.

«Aki vezényel, az ütemez, aki ütemez, az nem vezényel!»
Tehát mindenekelőtt ütemezni kell tudni minden karvezetőnek, ezért meg kell ismernie a leggyakoribb ütemnemek nemzetközileg elfogadott ütemezési módjait.
A rajzok először mindig az elvet, azután mellette a gyakorlati kivitel mutatják, de sohasem a csuklónak a mozgulatait jelölik, hanem a pálca vagy a kézfej hegye által leírt vonalét. (A vastagabb vonal a hangsúly jelölése.)

Az összehasonlításhoz nem szükséges az összes ütemnem rajzát bemutatnunk, elegendő a leggyakoribb ütemfajták egyikét, a 4/4-es ütem rajzát megtekintenünk:

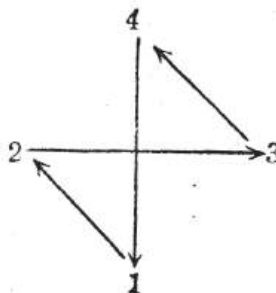
Igen hasonló ehhez Bárdos Lajos – Kishonti Barna: *Száll az ének!* c. líceumi tankönyvében (1942) szereplő ábra:

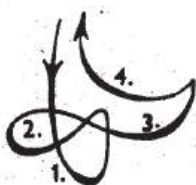
A 4/4-es énekek ütemezése a rajznak megfelelő módon történhetik. A fő- és mellékhangsúlynak megfelelő 1. és 3. ütés erősebb legyen, mint a 2. és 4.

te — be — ki — fel

Dmitrevszkij: *Kórustan és kórusvezénylés* – Művelt Nép Kiadó, 1952:

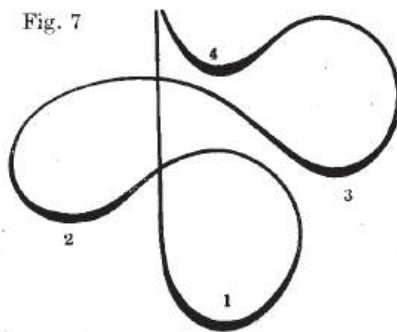

Fodor Lajos Karének c. könyvében (1953) így néz ki:

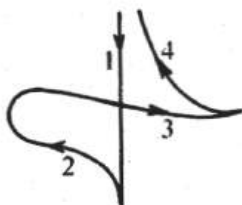
Kurt Thomas Lehrbuch der Chorleitung című tankönyvében :

Fig. 7

Ittész Mihály-Róbert Gábor az óvónőképző szakközépiskolák énekkönyvében (1970) még így ábrázolja:

A 4/4 ütemezése:

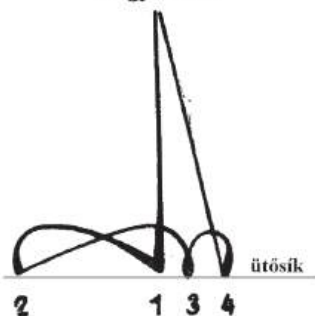

Mi a közös tulajdonsága a fenti ütemrajzoknak?

Az, hogy nem ismerik az **ütősík** fogalmát. Ebből következik, hogy az ütések érvényességi pontja különböző magasságba esik: az 1. ütemegység, a fő súly a legmélyebbre, a 2. és 3. középtájra, a 4. a legmagasabbra.

Vásárhelyi vezénylestechnikai újítása, hogy minden ütés érvényességi pontját az ütősíkra helyezi. Az ütősík a vezénylő mozgás képzeletbeli négyzet alakú keretének alsó vízszintes határvonala.

Négyes ütem

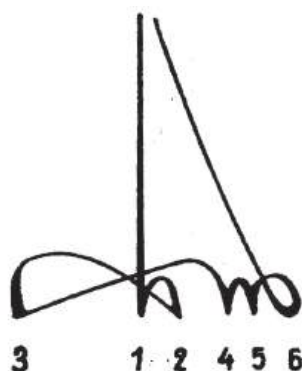
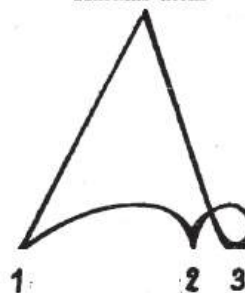

Vásárhelyi nemcsak a négyes ütemben, hanem minden ütemnemnél ezt az elvet alkalmazza:

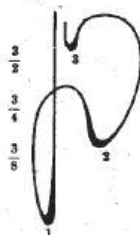
Kettes ütem

Hármas ütem

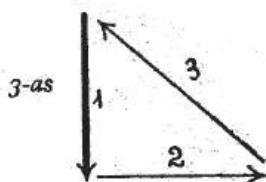

Fenti ütemrajzok egy kivétellel függőleges, lefelé irányuló ütéssel indulnak. Az egyetlen kivétel a Vásárhelyinél háromnegyed ütemrajza, függőleges helyett lefelé és befelé, az ütősíkkal 60 fokos szöget alkotó egyenes ütéssel kezdődik. A nyugat-európai gyakorlat a háromnegyed függőleges kezdését vallja és tanítja. Kurt Thomas említett tankönyve például így mutatja:

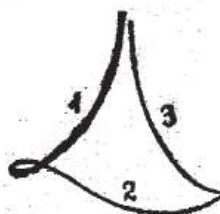

Forrai a függőleges kezdés elvét megtartja, de a mozdulat rajzos vetülete befelé dönti kissé az első ütést.

Elv :

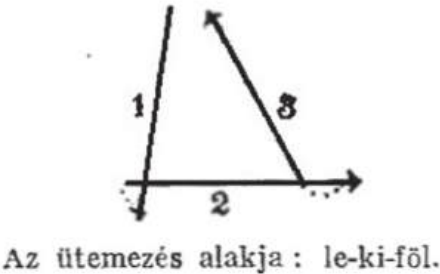

Gyakorlatban :

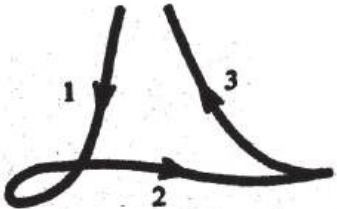

További három forrásunk háromnegyedes ütemrajza nagyon hasonló:

- a) Bárdos- Kishonti: Száll az ének!
óvónőképző középiskolák számára:
- b) Ittész-Róbert: Ének-zene az

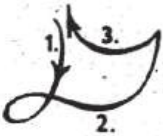

Az ütemfajta neve: háromnegyed; jelzése: $\frac{3}{4}$.
Ütemezése:

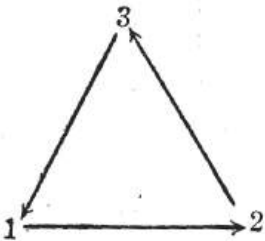
- c) Fodor Lajos már említi az első ütés „kissé befelé” irányát:

Háromrészes ütem (3/2, 3/4, 3/8 stb.): első ütése lefelé, kissé befelé tart; második határozott kifelé-ütés; a harmadik befelé és fölfelé.

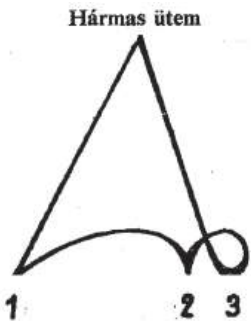

Dmitrevszkij pedig már az egyenlő oldalú háromszög sémáját adja meg az ütés elvi formájának:

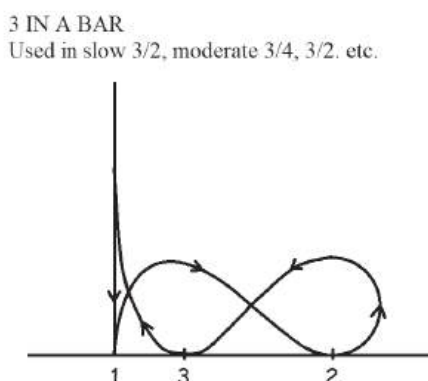
A háromütemű időmértékek vezénylési módja a következő:

Emlékeztetőül idézzük fel Vásárhelyi ütemrajzát:

A múlt század '90-es éveitől a magyar kollégák és diákok közül egyre többen jutnak el külföldi kurzusokra, ahol sokan a korábbi háromnegyedes ütésformát tanítják. Brocks McElheran sok kiadást megért, angol nyelvterületen ma is használt tankönyve szintén az ütősíkra helyezi az ütések érvényességi pontját, de a függőleges kezdésű hármas ütemet tanítja:

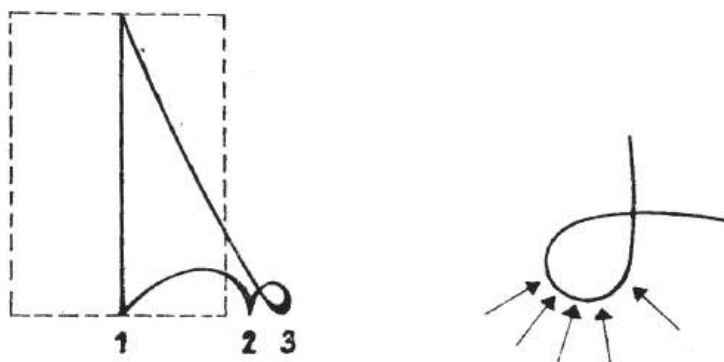

Vásárhelyi két érvet hoz fel a hármas ütem függőlegesen kezdő rajza ellen:

Ha valaki a fentieket nem veszi figyelembe, és az első ütést ferde irány helyett függőlegesen ejti, akkor:

- a) második és harmadik ütés kicsúszik az ütőkeretből, vagy:
- b) kénytelen a függőleges ejtés utolsó pillanatában siklómozdulatot végezni balra, hogy megfelelő helyre jusson az első ütés. Ámde az ilyen mozdulatnak nincs ütőpontja, és így az idő pontos mérésére alkalmatlan.

A fenti hibás ütések rajza a hármas ütemben:

Itt említem meg Kardos Pál érvelését a befelé induló hármas ütemrajz mellett:

Páros és páratlan ütemek váltakozása esetén már az első ütés iránya eldönti, hogy páros vagy páratlan ütem következik. Ez különösen fontos lehet a zenekari tag számára, aki szólamkötőből játszik, és gyakran csak a periférikus látásával követi a karmester mozdulatait. Másrészt az egyenletes moderato tempót jobban kifejezi az egyenlő oldalú háromszög sémáját követő ütemrajz, mivel a függőleges kezdés derékszögű háromszög alakú sémát határoz meg, ahol az átfogó mindig hosszabb, mint a befogók, így egyenletes tempó esetén a harmadik ütés mindig gyorsabb mozdulatot követel.

Párkai István, aki Vásárhelyi mellett tanított karvezetést a Zeneakadémián, 1970-ben megjelent Karvezetés IV. főiskolai jegyzetében Vásárhelyi ütemrajzait a saját vezénylesi technikájához igazítva, jelentős módosításokkal közli, de azt az elvet, amely szerint az ütések érvényességi pontja az ütősíkra esik, lényegében megtartja. Módszerük abban is megegyezik, hogy a bonyolultabb, összetettebb ütemnemek rajzait (6/8, 6/4, 5/8, 5/4, 7/8, 7/4, 9/8, 12/8 stb.) a $\frac{3}{4}$ és $\frac{4}{4}$ ütemrajzának alapján, ezek módosításával alakítják ki.

Az ütőszék megtartása a tempóegység megőrzése szempontjából is fontos, hiszen az érvényeségi pont magasságának folytonos változtatása félreértés, zavar forrása lehet. Ám ha a tempó folyamatos változását akarjuk kifejezni, az ütőszék fokozatos emelésével gyorsíthatjuk, mélyítésével lassíthatjuk a tempót.

Vásárhelyi másik alapvető vezénylestechnikai újítása a vezénylező mozgást végző izmok és ízületek működésének pontos ismeretén alapul. Lényege a kar egyetlen tagként végzett harmonikus mozgása, amelyet a váll-, könyök- és csuklóízületek laza kötöttsége fog össze és energiáit az ujjhegyeken keresztül sugározza a kórus felé. Tanítás közben általános intelmeit aforizmaszerű tömörséggel fogalmazta meg.

Pl.: „A vezénylet archimedes-i törvénye: minden vezénylező mozdulat annyit veszít hatásfokából, amennyi az azt kísérő fölösleges mozgások összege.”

Kiegészítésként hozzátette: „Minden fölösleges mozdulat tilos, de a kifejezés érdekében minden megengedett!”

A szöveg fontosságát a következő metaforával hangsúlyozta:

„A kórusmű többrétű szellemi alkotás, piramis: 90 százaléka az a történelmi, nyelvi, kulturális alap, amelynek talaján a költemény született. További 9 százalék a vers, a szöveggel, képeivel, ritmusával a kórusmű teste, és végül a piramis csúcsa, gyémánthege a zene, ami mindezt elménkbe és szívünkbe vési.”

Itt érünk a magyar karvezető iskola lényegéhez: Vásárhelyi a vezénylestechnika minden alapelemét az új, 20. századi magyar kórusirodalom példáin tanítja. Kodály kórusműveiből 75 példa, Bartóktól 33 idézet szerepel könyvében. Ha a 20. századi magyar kórusmuzsika hiteles előadásának legfontosabb jellemzőit akarjuk számba venni, elsőként a szöveg és ritmus legszorosabb kölcsönhatását kell említenünk. A magyar kórusmű csak akkor hangzik hitelesen, ha a szólamokat a recitativokra emlékeztető hajlékony szabadsággal énekeljük. És nemcsak a parlando előadói utasítás alapján, hanem még a giusto tételek többségében is. Azokat az árnyalatnyi változásokat, amelyeket a hosszú és rövid szótagok arányai, súlyviszonyai okoznak, vagy az érzelmi-indulati alapú parányi tempó-módosulásokat a leírt ritmusképletek nem tudják kifejezni. Ennek elsajátítása kizárólag a karnagy érzelmileg átélt, pontosan megformált, élő bemutató éneke alapján lehetséges. És még ez sem elég. A karnagy feladata vezénylező mozdulataival úgy adni teret a hajlékony szabadságnak, hogy a pontos együtt-mozgás követelménye ne sérüljön. A legismertebb példára hivatkozva: Kodály Esti dalát bármily átélt előadásban halljuk, ha szövegét egyetlen nyolcadokká vasalva éneklük, oda az élmény.

Vásárhelyi könyve további példáit az európai zenetörténet kiemelkedő szerzőitől veszi, Josquin-tól Palestrinán, Lassuson, Monteverdin, Schützön, Purcellen, Bachon, Händelen, a bécsi klasszicizmus óriásainak, Haydn, Mozart és Beethoven kórustételein át a romantika kiemelkedő kórus-szerzőinek, Schubert, Schumann, Brahms, Liszt művein keresztül a kortárs alkotók, Debussy, Stravinsky, Britten, Sosztakovics darabjaiig, a legszélesebb spektrumát biztosítva a tanulmányok során megszerezhető stílus-ismeretnek. Így, miközben sajátosan magyar, egyben európai és korszerű.

Lássunk néhány jellemző példát a magyar népdalok köréből, amelyek a más népek zenéjében ritkán előforduló ritmusképletek megoldására vonatkoznak.

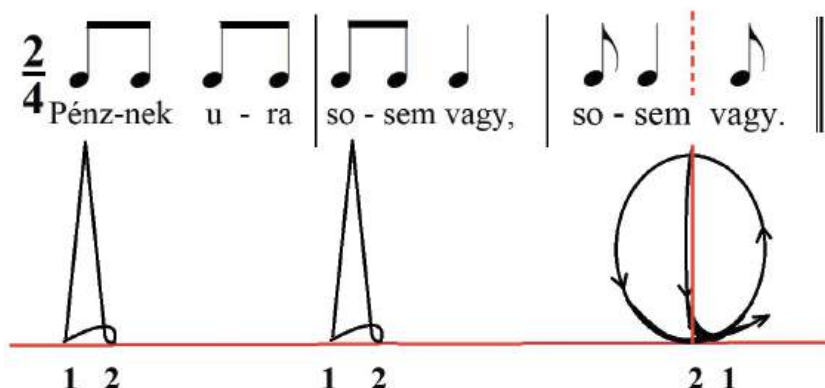
A giusto magyar népdalok, tánc-dallamok sorzáró ritmusképlete gyakran szinkópa:

Vékony cérna

1. Vé-kony cér - na kö-mény-mag, kö-mény-mag, Jaj, de ke-vély le-gény vagy, le-gény vagy.

A fa-lu-nak a-dós vagy, a-dós vagy, Pénz-nek u-ra so-sem vagy, so-sem vagy.

Befejezésekor a secco leintésnek egy különös típusát alkalmazzuk, amikor a szinkópa utolsó nyolcada a leintő mozdulat vége után szólal meg.

Hasonló megoldást kíván, ha a népdal utolsó sora páros nyolcaddal zár:

Szegény vagyok, szegénynek születtem

E népdal utolsó ütemének ritmusát akkor mutatjuk kifejezően, ha a félérték első negyedén kezünket az ütősíkon tartjuk, második negyedén gyengéd lendülettel indítjuk a balkéz körívű leintő mozdulatát, a harmadik negyed első nyolcadán az ütősíkot ismét érintve kioldjuk a hangzást. A második nyolcad egyfajta tehetetlenségből utána lendül, kissé megrövidülve. A rövid záróérték így az elcsukló hang kifejezése lehet.

Utóbbi dalunk a giusto magyar népdalok egy sajátos magyar ritmus-jelenségére hívja fel figyelmünket, amelyet alkalmazkodó ritmusként említ a szakirodalom. A jelenség a ritmus szöveg szerinti módosulásának olyan szigorú szabályokba nem szorítható hajlékony változatosságát mutatja, amely ugyanarra a dalra egymástól eltérő megoldásokat is megenged. A legátfogóbb eligazítást Bárdos Lajos: Az alkalmazkodó ritmusról című tanulmánya tartalmazza.

A magyar népdalok előadói stílusának, tempójának változatosságából most csak egy jellemzően nemzeti karaktert, a rubato előadásmódot emelem ki. A magyar rubato sajátossága a kötetlen ritmuson kívül, hogy bármely szó vagy szótag hosszan elnyújtható, mintha megállna az idő. Legszébb példája Kodály Hány Jánosában is szerepel:

Tiszán innen, Dunán túl

Rubato

Ti-szán in - nen, Du-nán túl,
Túl a Ti-szán van egy csi-kós nyá-jas - túl,
Kis pej-lo - va ki van köt - vel,
Szűr-kő-tél-lel, pak-róc nél-kül, gaz-dás - tul.

Az ilyen dallam lejegyzésében a ritmus csak hozzávetőleges érték. Hogy egy-egy szótag az alapértéknél (negyed) mennyivel hosszabb vagy rövidebb, az előadótól függ. A rubato előadási utasítás tulajdonképpen a lépten-nyomon alkalmazható korona jelet helyettesíti.

A leírt ritmus árnyalt módosulásának forrása az ízes előadásban a kifejező deklamáció. Ez minden nemzeti nyelv esetében fontos tényező. (Monteverdi madrigáljait Anthony Rooley együttesének előadásában hallgatva úgy érezzük, ennél hitelesebb, élőbb nem lehet. Mindaddig, amíg meg nem ismerjük ugyanezeket Rinaldo Alessandrini madrigál-együttesének, a Concerto Italiano-nak anyanyelvi olasz deklamációjával.) Kodály kórusai prozódiai tökéletességükkel mintát adtak a magyar deklamáció szerinti ritmus- és dallamalkotásnak. Bárdos Lajos pedig műveiben nemcsak követi e téren mesterét, hanem kiadványaiban egyéni jelrendszert használva ad tanácsokat az előadóknak. Ilyen jelek pl. a rövid () és hosszú () szótagok jelölése a ritmusképletek felett, vagy a szöveg kiejtést jelölő tagolása (Föl-d) stb.

Nem térhetünk ki e cikk keretében a magyar karvezető iskola nemzeti vonásainak minden részletére. Egy igen fontos tulajdonságát azonban mindenképpen említenem kell: a rugalmasságát. Említettük már, hogy Párkai István a vezénylés technikáját Vásárhelyi elvi alapjait megtartva a saját előadói gyakorlata során kialakult elemekkel kiegészítve tanítja. Így tesz azután Ádám Jenő, Bárdos Lajos és Vásárhelyi Zoltán minden jelentős tanítványa: saját személyiségük látásmódját, pályájuk tapasztalatait felhasználva éltetik és újítyják meg a magyar karvezető iskola Kodály művészetében gyökerező fáját.

2024. január 23.

Dr. Ordasi Péter

KICSINYEK KÓRUSAINAK XVII. ORSZÁGOS FESZTIVÁLJA

Kaposvár, 2024. április 19-20.

1986-ban, 38 évvel ezelőtt a Munkácsy Mihály Gimnázium aulájában csendült fel először az ország minden irányából Kaposvárra érkezett dalosajkú kicsinyek kórusainak kórusművei. „Nagyok voltak a kicsik” Így irt az akkori Somogy Hírlap.

Azóta már felnőttek azok a gyermekek és csodák-csodája már az ő gyermekeik is itt énekelnek a fesztiválon.

A 17. fesztiválnak a meghittségével, nemes egyszerűségével is zenét sugárzó Kaposvá-

ri Református Templom adott helyet, mint sok-sok zenei rendezvénynek. Dr. Petró László lelkipásztor nemcsak szívügyének tekintette a rendezvényt, de jelenlétével, köszöntő gondolataival is arra bízta a gyermekeket, hogy az énekléssel nemcsak magunknak, de másoknak is örömet adhatunk. A mai embernek talán még nagyobb szüksége van a közösségben szerzett örömteli éneklésre.”

„Kaposvár mindig szívesen fogadja a kicsinyek kórusait.” Így köszöntötte Dér Tamás, Kaposvár alpolgármestere a dalosajkú 320 énekest és a karnagyokat, szülőket, mert nagyon sok szülő is elkísérte a kórusokat. „Én is énekeltem a kicsi és nagykórusban, sok-sok kedves emléket őrzök, és sok-sok népdalt, kórusművet megszerettem. Baráti körben, vagy más közösségben mindig szívesen énekelek. Büszke vagyok arra, hogy milyen sok népdalunk van és milyen jó ezeket együtt énekelni, magyarnak lenni” vallotta Kaposvár alpolgármestere.

Sok-sok sugárzó gyermek tekintet várta szombaton a biztató jelet, hogy dalra fakadjon, mert csak a gyermek képes arra, hogy érzéseit szabadon küldje szét, hogy dalaival emlékezzen Bárdos Lajos 125., Szőnyi Erzsébet 100. születésnapjára. A közönség szünni nem akaró folyamatos tapsal köszöntötte meg a változatos, igen magas színvonalon előadott műveket. Jó volt hallani a sok tapsot, mert mind-egyik kórus olyan fegyelmezetten, olyan felkészülten állt a dobogóra, hogy a zsűri nehezen tudott szólni a meghatótságtól. Az egyházi és világi művek váltották egymást. A kórusművekhez ízlésesen elkészített mozgásos koreo-

gráfiák csak fokozták a jó hangulatot. Tóth Feri bácsi, aki valamennyi találkozón részt vett, könnyeivel küzdött, amikor arról beszélt, hogy milyen példaértékű ez a találkozó, amit Kaposvár két évenként megszervez 1986 óta.

„Milyen fontos, hogy énekeljete, milyen nagy boldogság lenne, ha Magyarországon, Kodály országában minden iskolában lenne újból ilyen lelkes éneklő közösség. Reménykedjünk!”- mondta mikrofón nélkül a kicsiknek,

akik meghatódottan, nagy csendben hallgatták szavait.

Négy kórus minősítést is kért.” A kaposvári Kodály iskolások mindkét kórusa Arany Diplomával, Országos Dicsérettel, a Pécelről érkezett Rutafa Gyermekkar és a Gödöllőt képviselő Erkel Ferenc Általános Iskola Kórusa Arany Diplomával, Év Kórusa címet kaptak. Színvonalas műsorukkal gazdagították a vastapssal kísért székesfehérvári Bárdos Lajos Gyermekkar, és a budapesti Szent Angéla Ferences Általános Iskola kicsinyeinek előadását. Ők már minősültek a megyei

hangversenyeken, hasonlóan szép eredménnyel.

A gyerekek felszabadultan folytatták a találkozó programját táncházban, a Kodály iskola tanáraival tartott játszóházban, míg a karvezetők hallhatták a zsűri sok-sok dicséretét, javaslatokat. A zsűri tagjai: Erdélyi Ágnes, Veszprém Város Vegyeskarának karnagya, Tóth Ferenc Liszt-díjas karnagy, és Pleszné Fényes Edit, a Komlói Kodály Zoltán Ének-zenei Katolikus Általános Iskola Kiskórusa karnagya.

A péntektől vasárnapig tartó programot a Mikrokoz-

mosz Művészeti Alapítvány szervezte sok-sok támogatóval, segítővel, a Magyar Művészeti Akadémia pályázatával, Kaposvár város Önkormányzati támogatásával. Kaposvár vállalkozói mindig szívesen mellé állnak a rendezvénynek, tudják, hogy az ifjúság öröme a jövő kincseit gyarapítja.

A kórusok még folytatták a jutalom kirándulásokat Patcán, a Katica tanyán és a beszámolók szerint sok kedves emlékekkel tértek haza, de mindenki örömmel tapsolta: VISSZAJÖVÜNK!

Mitől is voltak boldogok ezek a gyerekek? Hiszen hónapokon át készültek kóruspróbákon, szólampróbákon, külön próbákon, hogy elénekelhessék azokat a műveket, amit karnagyaik kiválasztottak. Mégsem volt ez számukra gyötrődés, de nem ám! Ott voltam, láttam őket. Még nekem is örömet szereztek, aki a táncházat tartottam. Olyan lelkesen álltak a színpadon, olyan átélten sugárzott az arcuk minden kórusműnél, hogy át tudták küldeni az örömeiket a közönségre. Együtt tapsoltak egymás sikerének. A taps volt a jutalmuk és az a zsigerekig eljutó zenei atmoszféra, amit saját örömeikkel, a hangjukkal kifejeztek és a terembe varázsoltak. Mert ők is élvezték. Hát ettől az örömmel eltöltött évektől nem szabad ezt a generációt és a következőt sem kihagyni. Ezért külön köszönet a karnagyoknak, az iskolájuknak, a szülőknek, hogy megadják gyermekeiknek ezeket az élményeket. Ezért vállalja szívesen Kaposvár is a kicsinyek kórustalálkozóját.

Kecskés Miklósné, Kerekes Ágnes
a Mikrokozmosz Református AMI igazgatója

BÚCSÚ IVASIVKA MÁTYÁS

zenetanártól, karnagytól, zenetudósól, cserkészvezetőtől

Kertész Attila búcsúztatója elhangzott 2023. december 4-én a pécsi Bazilikában, az Ivasivka Mátyás emlékére rendezett gyászmisén.

A Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Országos Szövetsége, a Magyar Kodály Társaság, a Pécs-Baryai Kórus Szövetség és Kodály Tagcsoport nevében, de elsősorban az Öt tisztelő és szerető karnagy kollégák, a zenetanári társadalom nevében szomorú, tiszteletteljes főhajtással búcsúzó Ivasivka Mátyás tanár úrtól, karnagy úrtól.

Pécs város kulturális, zenei életének meghatározó egyénisége volt Ő. Kiemelkedő zenetörténeti tudása, a kórusirodalom naprakész ismerete lenyűgözte nemcsak tanítványait, de kollégáit is. A nehezebb időkben, híres külföldi kortárs zeneszerzőkkel vette fel a kapcsolatot – Sztravinszkij, Britten, Hindemith, Orff – műveket kért tőlük és azokat népszerűsítette, kórusaival bemutatta. Baráti kapcsolatot épített ki Carl Orff-al, aki értékelve a Tanár úr szakmai tudását, fáradhatatlan tenni akarását egy egész „kamionnyi” ütős hangszert küldött a Nagy Lajos Gimnáziumnak. Így alakulhatott meg a később országos hírűvé vált Orff Zenekar.

Ifjúsági kórusai – a Nagy Lajos Gimnázium Vegyeskara, Fiúkara, a Janus Pannonius Gimnázium Leánykara – az „Éneklő ifjúság” és az Országos Diáknapi versenyeknek kiemelkedő szereplői voltak.

Elismerésül „Arany-fokozatok” és „Fő-díjak” sokaságát kapták, de elmondhatjuk ugyanezt a felnőtt együtteseiről is, a Janus Pannonius Női Karról és a Mecseki Szénbányák Kodály Zoltán Férfikaráról is. A férfikar megalakítását és irányítását „a legnagyobb zenepedagógiai élményének” nevezte a Tanár úr, hisz zenei tanulmányokkal nem rendelkező bányász énekesekkel eljutott jelentős Kodály és más művek bemutatásáig. A karnagy úr által 30 évig vezetett férfikar tehát nem véletlenül vehette fel Kodály Zoltán nevét.

Nagyrabecsüléssel emlékezünk és köszönjük, hogy Ivasivka tanár úr kezdeményezése és kitartó munkája eredményeként a Janus Gimnáziumban – az országban másodikként! – elindulhatott az ének-zene tagozatos oktatás. Kérésével személyesen kereste fel a Kodályt, aki nagyon gyorsan intézkedett és hamarosan meg is érkezett az engedély Pécsre az emelt szintű zenei képzés indításához. A magas fokú tanári és karnagyi munka eredményeként a tagozat tíz éven belül országos hírűvé vált

Ivasivka Mátyás
(1933 - 2023)

Hálaadó
Búcsúztató
Szentmise

Helyszín és időpont:
Pécs, Székesegyház,
2023. december 4. 17:00

Ma már zenetörténeti eseménynek minősül, hogy gimnáziumi kórusaival elsőként mutathatta be Kodály Zoltán Kisfaludy versére írt „Mohács” c. kórusművét. Az ősbemutató 1965-ben Kodály és felesége, Péczely Sarolta jelenlétében történt a keszthelyi Helikonon.

„Kodály szellemisége” hatotta át egész munkásságát. Tanári és karnagyi tevékenységében a Kodály-koncepció hű követője, következetes apostola volt. Derűs egyénisége, embersége, szakmai és baráti segítsége nemcsak volt diákjainak, de nekünk is hiányozni fog.

Boldog Özséb himnuszának felidézésével búcsúzó most Tőle. Ez a himnusz volt a Tanár úr zeneszerzői munkásságának utolsó jelentős darabja, melynek sorai, gondolatai belőle is sugároztak:

„Szállj, ragyogj te mennyei fény, angyalszárnyú ének, fájó szívén: magyar szívén minden remetének.

Add Urunk, hogy rab és szegény – mind testvérré leljünk!

Áldd meg hazánk, hogy a remény átölelje lelkünk!”

Tisztelt tanár úr, karnagy úr, kedves barátunk nyugodj békében!

Kertész Attila

A MAGYAR ÉNEKLŐ IFJÚSÁG (1938)

zenetanártól, karnagytól, zenetudósól, cserkészvezetőtől

Néhány év óta kezdenek szemünkbe tűnni – azelőtt hírük-nyomuk sem volt – e kedves arcú, nyíltszemű, csoportban éneklő gyermekek. Fellépésük, amely ma már valóságos mozgalom, a háború utáni időkre esik. Kodály zsoldárában már ők éneklék a fődallamot, az orgonasípok erkélyéről, a Hány János kis hercegeinek kórusát ők fújják az operában. A júniusi Hetek világraszóló élménye az ezer gyermek éneke a Margitszigeten. Új éneklési módot kezdenek: a világtáj-éneklést a Zeneakadémia erkélyein, tavasszal szinte minden héten önálló gyermekkar-hangversenyeket hallunk, az újságokban hasábos beszámolókat olvasunk róluk; valóságos irodalom keletkezik körülöttük s ezeket az új magyar karének-nótákat egész Európa ismerni kezdi Prágától Londonig.)

Szinte a semmiből jöttek létre, kicsiny magból sarjadt ki ez a gyönyörű virágzás. Hogyan volt ez lehetséges, milyen minta után, kinek a támogatásával, egy sereg kérdés vetődhetik fel a mozgalom láttára a kívülről körében. A kérdések közül kettőt emelek ki, mint alapvető fontosságúakat: mit énekelnek, és hogyan?

A múlt egyik kérdésre sem adott kielégítő feleletet. A jelen megfelel az első kérdésre, a másodikra majd a jövő.

Mit énekeljen az ifjúság? Múlt és jelen egyetért abban, hogy: 1. népzénét, 2. magyar karéneket, 3. nyugati klasszikusokat.

Aki átnézi a közelmúlt magyar iskolai énekeskönyveit, annak nem kell magyarázni, hogy honnan ered ez a partszakadás-szerű hasadás a jelen és a múlt között. Műveltségünknek nincs még egy ága, amelyben ilyen sebességgel múlt volna el valami, mint ifjúságunk énekében. Tizenöt-húsz évvel ezelőtt kiadott énekeskönyvek ma már használhatatlanok. Egy harminc év előtti daloskönyv darabjai a mai énekórán közderültséget keltenének.

A legnagyobb különbséget a népzene területén találjuk. Kodály és Bartók körülbelül 30 évvel ezelőtt fedezték fel a valódi

magyar népzénét, de felfedezésük a háború utánig nem vált általánosan ismertté. A régebbi tankönyvek népzene címén népszerű dalokat közölnek Sajnos, a háború alatti tespedő időben nem az értékes dallamok voltak népszerűek, hanem a színpadi könnyű zene felületes foszlányai. Ez volt az az idő, amikor egy operett bemutatója közéleti esemény volt. Népszínmű dalok, megszövegesített csárdások úszkáltak a levegőben, ezeknek az alja jutott be az iskolai énekeskönyvekbe. (A nemszerelmes szövegűek.)

Gyermekkori irodalomról nem beszélhetünk; ami kevés volt, az említésre nem méltó.

A régi iskolai karénekgyűjteményekbe felvett nyugati „klasszikus” művek két okból nem felelnek meg. Egy az, hogy a szerkesztők nem tervszerűek, jót és rosszat keverten közölnek. A divatot követték. Egyes kiadók vándorló (finn, orosz) énekkarok pillanatnyi határra beállított siker darabjait adják közre, amelyek természetesen a mi szerény hangú iskolai kórusaink előadásában kiábrándítóan hangzanak. Az énekkarirodalom igazi klasszikusai (reneszánsz olasz, francia kórusok) nálunk ismeretlenek maradtak, egészen a mai napig. Másik ok: az idegen kórusok elviselhetetlenül rossz fordításai a régi karénekes könyvek egész vonalán.

A háború valóságos vízválasztó hegységként vonul el a régi és az új éneklő ifjúság között. Az új életnek, a hegységen inneni élő vizeknek első és fő forrása, mai zeneéletünk vezére: Kodály Zoltán. A Psalmus Hungaricus szerzőjét – amint a gyermekkarokról írott vallomásából tudjuk – az fordította

Szeged, Rákóczi tér 1. (Megyeháza belső terme) A Kiss Sándor alkotásáról készült teljes fotósorozat megtekinthető: Zenélő, éneklő ifjúság – Köztérkép

az ifjúsági ének felé, hogy meghallotta az iskolákból kihallatszó ének hangjait. A régi hangot, a rossz dalárdák visszhangját, azt a zenét, amely „a művészet előcsarnokán is kívül esik.” Ekkor ébredt fel benne az életre szóló elhatározás, a magyar zeneművészetnek gyökereiben való megújítása. Egymaga, segítőtársak nélkül, sőt ellenségektől körülvéve hozzáfog ehhez a nagy munkához.

A Lánchíd csak Budát és Pestet köti össze, de az alapkövetésénél ott volt az ország minden előkelősége. Kodály műve az ország jövőjét és reménységét, az éneklő ifjúságot akarja összekötni nyugattal és kelettel, népzenevel és magas művészettel. Ennél az alapkövetésénél nem voltak jelen díszruhás előkelőségek. Kodály az éneklő ifjúság alapkövéül az újonnan feltárt népzene legjobb gyöngy-dallamát választotta, a Villót. Ebből a témából Brahms hatalmas szimfóniát alkotott volna. Kelet-nyugatot összekötő, európai, világgraszoló szépségű dallam. Kodály gyermekkort írt belőle. Ezzel indult meg, a legnagyobb csendben, az Éneklő Ifjúság mozgalmá.

Nincs most idő és hely leírni az ezután következő küzdelmeket. A fiatal énekkarvezetők harcát vidéki iskolákban igazgatók és szakértők ellen, a kisvárosok németes műveltségű zeneiskolaiban, a dalárdák korifeusaival, magyar püspöki templomok

cseh-morva karmestereivel. A húszas éveket ezeknek a vitaloknak zaja töltötte be.

Áldásos harc volt. Egy évtized alatt a főváros és az ország ifjúsági zeneélete újjászületett.

Az éneklő ifjúságból Éneklő Ifjúság lett, országra szóló, szervesen kiépített intézmény, így nevezzük a városok énekes ünnepeit, iskolaközi hangversenyeit, amelyen egy város vagy egy vidék kiváló iskolai énekkarai bemutatják kórusművészetüket. Műsoruk mintaszerűen mutatja be az ifjúság énekkari műveltségének ideálját:

Kodályt és az új magyar zenét – a Kodály nyomán új életre kelt régi, nyugati kórusművészetet Palestrinától Bachig és a magyar népzene hatalmas közös éneklésben. Az Éneklő Ifjúság fő ünnepeinek csúcspontja a közös erkély-éneklés, amidőn minden egyes énekkar, mint egy óriás szólam zendül bele Praetorius kánonjába (Énekelj, magyar ifjúság!) vagy Kodály-Berzsenyi-ódájába (Forr a világ...!)

Immár van éneklő ifjúságunk, folyóiratunk, énektanár-egyesületünk, – megvetettük az országos adakozásból felépülő Énekesrend Házának alapját, – a munka megindult s jó úton halad. Ami egyesek lelkesedéséből elérhető volt, azt elértük. A magyar zeneszerző, a magyar karvezető s az ifjúság megtette, ami tőle tellett. Az ének azonban még ma is mostoha gyermeke közéletünknek. Mostoha gyermek az iskolában, hiszen a gimnázium legfontosabb osztályaiban egyáltalán nincs is énekóra, ahol pedig van, ott is mellékes, másodrendű tantárgy. Szomszédainknál, Romániában, Cseh- és Németországban különb a helyzet, mint nálunk.

A jövő feladata, hogy a magyar ifjúság énekének, zenei művelődésének helyet szerezzünk a nap alatt.

A ZENE c. folyóirat, XX. évf. 4. 1938. dec. 1.
Parlando 2024/03.

Kerényi György

XIV. PÜNKÖSDVÁROSI KÓRUSFESZTIVÁL – BAJA

2024. május 11-12.

Baja Megyei Jogú Városban szervezte meg hagyományos kórusfesztiválját a Bajai Liszt Ferenc Énekkar Egyesület. A szervezők célja, hogy mindig újabb kórusokat lássanak vendégül, így 2009 óta a bajai fesztiválon már 36 városból 55 kórus mutatkozhatott be a város zeneszerető közönségének (sőt - bár ez nem célja a rendezvénynek - már vannak visszatérők is).

A közlekedési nehézségek miatt Baja kiesik az ország vérkeringéséből. Sok olyan kórus érkezett már a városba a kórusfesztivál vendégeként, akik egyébként nem érintették volna hazánknak ezt a szegletét, de utólag megállapították,

hogy Baja egy kis ékszerdoboz a Duna partján, ahova érdemes volt ellátogatni.

A Liszt Ferenc Kórus egyesület minden tagja aktívan kiveszi a részét a feladatokból. Minden kórust kísérők segítik eligazodni a városban, és a helyszínen. Maguk készítik a terem dekorációját, lelkesen gyártják a szendvicseket a büféasztalra, és frissítővel kínálják az érkező vendégeket.

A Magyarországi Német Általános Műve-

bemutatkozása.

Nagykanizsa Város Vegyeskara
Cseke József karnagy vezényletével szólaltatta meg a kórusmuzsika nagyjainak műveit. Elhangzottak: Kodály Zoltán: Öregek, Part Uusberg: Muusica, Bortnjansky: 7. Cherub Hymn, Szőnyi Erzsébet: Ima alkonyi harangszóra.

Őket a házigazda **Bajai Liszt Ferenc Énekkar** követte Makkai Géza-né vezényletével. Először a nőikaruk mutatkozott be, Ligeti György: Négy lakodalmi tánc és Bárdos Lajos: Menyecske című

népdalfeldolgozásait adták elő. Ezután csatlakoztak a férfi szólamok, és három különböző stílusú művet mutattak be: Lee Dengler: Pacem, Bárdos Lajos: Este van már. A kóristák című film betétdalát „Vois sur ton chemin...” kisenekari kísérettel adták elő. Zongorán *Tetőzi Gábor*, hegedűn *Szabó-Hangya Tamara* és Kubán *Loránd*, fuvolán *Wolfártné Tóth Mária*, klarinéton pedig *Medveczky Ákos* játszott.

lődési Központ méltó helyszíne volt a fesztiválkoncertnek, amelyet Nagykanizsa Város Vegyeskara nyitott meg Tóth Péter: Lángok című darabjával.

A fesztivál résztvevőit *Hajdú Miklós* kultúráért felelős alpolgármester köszöntötte, méltatva a Pünkösdváros Kórusfesztivál jelentőségét a város kulturális életében.

Pethő Attila – Bács-Kiskun Vármegye Prima Díjas zene-pedagógusa – műsorvezetésével kezdődött meg a kórusok

Jánoshalmáról érkezett a **Mithras Pedagógus Kórus**, akik Karsai Péter vezényletével mutatták be műsorukat. Elhangzottak: Kodály Zoltán: Horatii Carmen, John Lennon- Paul McCartney: Yesterday, Kozma József – Ryan O'Connell: Hulló levelek, Elvis Presley – Ola Eriksson: Cant Help Falling In Love, Elton John – Keith Cristopher: Can You Feel The Love Tonight. Hangszereken közreműködtek Kovács Andrea és Juhászné Zelei Judit zongorán és Szenté Alfonz kürtön.

A következő blokkban szerepeltek azok az együttesek, akik a XXII. Éneklő Magyarország Kórusminősítésre jelentkeztek. Pethő Attila bemutatta a zsűri elnökét - Cseke József Prima Primiissima Díjas karnagyot, a KÓTA Felnőttkari Bizottságának tagját. Majd a két zsűritagot – Pethőné Kővári Andrea KÓTA Díjas karnagyot, Bács-Kiskun Megye Prima-díjasát, és Makkai Gézáné Németh László- és KÓTA Díjas zenepedagógust.

A szerbiai Szabadkáról érkezett **Pro Musica Kamarakórus** alapminősítésre jelentkezett nőikari formációja Csikós Krisztina vezényletével mutatta be műsorát. Elhangzottak: Gregor Aichinger: Regina coeli, Javier Busto: Laudate Dominum, Marko Tajčević: Dodolske pesme – Esőkérő dalok, Balázs Árpád: Táncnóta és Petar Liondev: Ergen deda. Ütőhangszeren közreműködött Begovity Dávid.

Őket követte a szintén alapminősítésre jelentkezett Szombathelyi Erkel Kórus, őket Fokiné Rácz Ilona vezényelte. Műsoruk: Karai József: Szép a tavasz, szép a nyár, P. de Marzi: Gerusalemme, L. Marenzio: Amate mi ben Mio és Sz. Rachmaninov: Bogorodice Devo.

Ezután ismét a Pro Musica Kamarakórus következett csökkent létszámmal, azzal a formációval, amivel 2023-ban részt vettek a görögországi XI. Nemzetközi Zene és Tenger Kórusfesztivál versenyen. Ott a nemzetközi zsűri a Kórus produkcióját III. díjjal tüntette ki. Az együttes most kamarakórus kategóriában kiemelt minősítésre jelentkezett karnagyokkal Csikós Krisztinával. Műsoruk: Joseph M. Martin: Come to the Music, Antonio Lotti: Vere languores nostros, Lányi Ernő: Ave Maria, Kocsár Miklós: Salve Regina, Petar Dinev: Dostojno jest, Konstantin Babić: Žeteoci – Aratók, Roger Emerson-Marc Shaiman: Hail Holy Queen, Karai József: Estéli nótázás. Hangszereken közreműködtek: Bíró Viola zongorán, Sztankov Krisztina piccolón, Tillinkó Luca csörgődobon, Begovity Dávid ütőhangszereken játszott.

A bajai fesztiválkoncertet utolsó fellépőként megtisztelte jelenlétével (immár másodszor) Tillai Aurél Kossuth-díjas, Erdemes művész, zeneszerző, professor emeritus az általa 65 évvel ezelőtt alapított Pécsi Kamarakórusral. Műsoruk méltó módon tette fel a koronát a XIV. Pünkösdvárosi Kórusfesztiválra.

Műsoruk: C. Janequin / Kerényi Gy.: Sok csoda közt, C.V. Stanford: Beati Quorum Via, G. Verdi: Pater noster, Kodály Zoltán / Ady E.: Akik mindig elkésnek és Tillai Aurél: Erdélyi népdalok.

Ekkor a dobogón álló **Pécsi Kamarakórus**hoz csatlakozott az összes fellépő együttes, és az összkar – születésének 125. évfordulója alkalmából – Bárdos Lajosnak a Tiszai dallamok című népdalfeldolgozását adta elő Tillai Aurél karnagy úr vezényletével.

Befejezve tanácskozásukat a minősítést végző zsűri tagjai vették át a szót. Minden fellépő kórusnak átadták az eredményes szereplésért járó KÓTA okleveleket, a házigazdák pedig a fesztivál emléklapját is tartalmazó ajándéktáskát adták át a karnagyoknak.

Ezután a minősülő kórusokat szólították. Az eredményeket Cseke József a zsűri elnöke ismertette:

- a **Szombathelyi Erkel Kórus** a zsűritől 73 pontot kapott, ezzel EZÜST fokozatot ért el.
- a **Pro Musica Kamarakórus** nőikari formációja a zsűritől 95 pontot kapott, ezzel ARANY fokozatot ért el dicsérettel.
- a **Pro Musica Kamarakórus** a kiemelt kategóriában a zsűritől 88 pontot kapott, ezzel FESZTIVÁLKÓRUS fokozatot ért el.

Pethőné Kővári Andrea gratulált a kiváló

eredményekhez, méltatta a Pünkösdvárosi Kórusfesztivál jelentőségét és további sikereket kívánt minden kórusnak.

Cseke József a zsűri elnöke gratulált a szervezőknek. Megállapította, hogy – bár sokfelé jár az országban kórustalálkozókra, fesztiválokra – a bajai rendezvényt kétség kívül a magasán jól szervezett találkozók közé sorolja.

Zárásként Pethő Attila megköszönte a kitartó közönségnek a biztató tapsokat, és meghívott mindenkit a kórusfesztivál vasárnapi programjaira. Kilenc órakor megemlékezés lesz a Rókus temetőben a bajai születésű Lukin László zenepedagógus – Baja város díszpolgára sírjánál. Utána fél 11-kor a Páduai Szent Antal Plébániatemplomban nyolc kórusmű fog elhangozni a misén a fesztiválon résztvevő kórusok előadásában.

Koncert után a résztvevők átvonultak Baja mediterrán típusú főterére, a Szentháromság téren álló Duna Wellness Hotel éttermébe a közös záróvacsorára. A jókedvet már érkezéskor megalapozta a „Csinnya Duó” nevű formáció, akik zenéjükkel már évek óta hangulatfelelősei a Pünkösdvárosi Kórusfesztivál vacsora rendezvényének. A résztvevők hangjukkal is társultak a nosztalgiazenekarhoz, és a táncos lábú énekesek fáradhatatlanul ropták a táncot éjfélig. A mulatságnak csak az vetett véget, hogy (amint a koncert végén hirdették is) vasárnap délelőtt még feladatok vártak a kórusokra.

Egyre nehezebb előteremteni egy ilyen kórusfesztivál anyagi háttérét. Ebben az évben a Bajai Liszt Ferenc Énekkar Egyesület (a fesztivál szervezője) tagjai rendkívüli közgyűlésen értesültek arról, hogy a fesztivál szervezési költségeinek biztosítására a VCA-hoz benyújtott pályázatuk forráshiányra hivatkozva nem nyert támogatást. A hír eléggé lesújtotta a kórus tagjait.

Mivel 2024-ben ez a kórusfesztivál egyben az Éneklő Magyarország XXII. Országos Kórusminősítés egyik regionális rendezvénye is volt, az fel sem merülhetett, hogy a megrendezést lemondják. Az Önkormányzat éves költségvetése sem tudja felvállalni a fesztivál teljes költségét, így a város nagyobb cégeinek segítségét kérték, és magánszemélyek is hozzájárultak a vendéglátáshoz. Idén még szerencsére sikerült támogatókat találni, de nem lehet minden évben erre számítani. Így most az Egyesület félve tekint a 2025-ös (XV.) kórusfesztivál megszervezésére.

Terrayné Dfjű Erzsébet

